

Mühendislik Eğitiminde Kalite Arayışı

Üniversitelerimiz mühendislik fakülteleri dekanlarının doğal üye oldukları **Mühendislik Dekanları Konseyi**'nin 11. toplantısını Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'nde izledim. Toplantıya 60'ın üzerinde dekan katılmıştı. Mühendisliği yetiştirmek, geleneksel üniversitelerimizin başarılı olduğu öne sürülen bir eğitim öğretim alanı. Ancak Türkiye Bolonya Süreci değerlendirmelerine göre 43 ülke arasında 42. durumda! Temel sorunlardan biri, mühendislik eğitimi standartlarını sürekli yükseltmek ve bunları bütün fakültelerde geçerli kılmak.. Mühendislik fakülteleri şimdi bunun mekanizmalarını kuruyorlar.

Hasan Mandal (ev sahibi!) ve **Konsey Genel Sekreteri Ali Rıza Kaylan**, konseyin kuruluşu amaçlarını anlattılar. 2001 yılında oluşturulan konseyin amacı, fakülteleri geliştiren, deneyimleri ve sorunları tartışarak ve paylaşarak çözümler üreten bir platform oluşturmak. İyi uygulamaları örnek alırken zayıf yönleri geliştirmek.. Üniversitelerimizde iyi şeyler yapılıyor, ancak dekanların ortak görüşü, bunun toplumsal refaha yansımaları dikkate değer boyutlarda değil.

Konsey içinde çeşitli kurullar farklı konularda çalışma yapıyor: Mühendislik eğitimi değerlendirme komitesi (MÜDEK), öğretim üyesi yetiştirmek, fakültelerin altyapı ve diğer sorunları, mühendislik teknik terimleri, araştırma yetkinliğini değerlendirme, üniversite sanayi işbirliği..

Konsey, bu çalışmalar sürecinde çok önemli bir kurul, MÜDEK'i yarattı! MÜDEK, çalışmalarını Konsey'den tamamen bağımsız özerk bir kurula dönüştürdü ve büyük bir başarıyla Avrupa mühendislik eğitimi denetleyen üst kuruluşlar arasına katılmayı başararak, ülkemizde mühendislik eğitimi değerlendirecek ve sertifikalandıracak bir niteliğe evrilmeye başladı. MÜDEK'in Başkanı **Ayşe Erdem Şenatalar**'ın sunumundan, bu başarılı gelişmeyi izledik.. MÜDEK, çalışma esasları, değerlendirme ölçütleri, Özdeğerlendirme raporun, değerlendirme kılavuzu, etik kuralları, değerlendiricilerin değerlendirilmesi.. gibi bütün altyapısını tamamlamış görünüyör (<http://mudek.me.metu.edu.tr/>)..

MÜDEK bu dönem 5 üniversitede, 10 disiplinde 21 mühendislik programını değerlendirecek. Jeolojiden ziraate, gıdadan elektroniğe, makeden tekstil ve kimyaya ve diğer alanlara uzanan, 47'si Akademisyen, 12'si sanayici, 17 Bakanlıktan 60 değerlendiricisi var. Bu kişiler MÜDEK eğitiminden geçmiş ve hemen hepsi gönüllü olarak bu işi yapıyor. Değerlendirici havuzu da giderek geliyor.. "Mühendislik Eğitiminde Ulusal Akreditasyon Sisteminin Oluşturulması", "Yetkili/Yetkin/Uzman Teknik Eleman Kanunu ve Mesleki Tanınırlık", "Mühendislik Eğitimi Programları ve Mühendislik Eğitimi Değerlendirmesi" gibi alanlarda sempozyumlar düzenliyor..

Şenatalar'a göre, Kurul, ayrıca EUR-ACE, (Accreditation of European Engineering Programmes and Graduates) sürecine katılıyor. Bu kuruluş, Bologna Süreci ile tanımlanan "Avrupa Yükseköğretim Alanı (EHEA)"nın gerçekleşmesine katkıda bulunmak üzere yürütülen bir Socrates projesi. Amacı ise mühendislik eğitiminin akreditasyonu için bir Avrupa sistemi oluşturmak..

Ana hedefler: Akredite edilmiş mühendislik programlarının mezunları için uygun bir "Avrupa Etiketi" EUR-ACE (EUROPEAN ACCREDITED ENGINEER)

sağlamak; Mühendislik eğitimi programlarının kalitesini geliştirmek; Oluşturulan Avrupa Etiketi ile ülkelerarası tanınmayı sağlamak; Yetkili kuruluşlarca tanınmayı AB direktifleri ile uyumlu bir şekilde oluşturmak; Ortak Avrupa standartları ve uygulamaları sistemi belirlenmesi..

Geliştirilen proje çerçevesinde, ülkemizde Bilkent üniversitesini bazı fakülteleri, ilk kez test edilme aşamasına katılmış. MÜDEK'den yetkinlik belgesi alan başarılı fakülteler var.. Bütün gelişmeler MÜDEK'in sitesinden izlenebilir.

MÜDEK'in tüzel kişilik kazanması, YÖK tarafından mühendislik programlarını değerlendiren ulusal kurum olarak tanınması ve Uluslararası tanınma ve eşdeğerlik kazanma, MÜDEK'in yakın hedefleri arasında.

MÜDEK bu dönem üyeleri: **Ayşe Erdem-Şenatalar** (İTÜ) (Başkan); **Aydın Kosova** (KalDer), **Bülent E. Platin** (ODTÜ) (Önceki Başkan); **Erbil Payzın** (Payzın Danışmanlık Ltd.) (Bşk. Yrd.); **Gökhan Baykal** (Boğaziçi Ü.); **Hamit Serbest** (Çukurova Ü.); **Mahmut Kiper** (TMMOB); **Refik Üreyen** (TTGV)..

Mühendislik fakülteleri şüphesiz çok farklı kalitede. Ancak öncü fakülteler

ve dekanlar çalışmaları ile, kalitenin bütün üniversitelere yayılmasının motorunu oluşturuyor. MÜDEK de, bütün fakültelerin ulusal ve uluslararası kalite belgesinin garantisi olmak için ilerliyor. Gelişmeler, YÖK'ün de MÜDEK'i tanıyacağını göstermekte..

Dekanlar, MÜDEK'in aldığı yoldan çok mutlu ve Konsey'in "en iyi işi" olarak değerlendiriyor..

Toplantılar: Mühendislik Konseyi toplantısında yapılan konuşmalarda, **Engin Ataç**, inovasyonu üniversitelerin üçüncü misyonu olarak nitelendirdi ve Anadolu Üniversitesinden örnekler verdi. **Bilgehan Özbaylanlı** (DPT) AB sürecinde bilim ve araştırma tarama sürecini anlattı. **Hamit Serbest** (TÜBİTAK) Kurumsal ARGE yeteneğinin artırılmasını anlattı; **Ferhat Kara**, Seramik Araştırmaları Merkezi'nin (SAM) başarısını üniversitesi- sanayi işbirliğinde örnek olgu olarak sundu; üniversite sanayi işbirliği panelinde olumlu ve olumsuz deneyimler paylaşıldı (**Mahmut Kiper** -TİDEP, **Savaş Özyayemir** -ESO Başkanı, **Ersan Pütün** (SAM Başkanı) ve **Nazmiye Vural** -Toprak Seramik). **Haluk Gürgen** (An.Üni.Rek. Yard) yüksek öğrenim kurumlarında akademik değerlendirme ve kalite geliştirme; **Aydın Kosova** (Kal-Der) Yüksek öğrenimde toplam kalite yönetimi; **Ayşe Erdem Şenatalar** (MÜDEK Başkanı) MÜDEK çalışmaları konularında sunum yaptılar..

Mühendislik eğitime ulusal ve uluslararası normlar kazandırmak için çalışan Konsey ve MÜDEK'i kutlamalıyız.. Darısı, diğer "fakülte konseyleri" ve oradan çıkacak MÜDEK benzeri kurulların başına..

Gelecek cumartesiye kadar hoşçakalın..

Orhan Bursalı

obursali@cumhuriyet.com.tr

CBT İnternet adresi: www.cumhuriyet.com.tr